

Голова Вченої ради,
ректор Національної музичної академії
України імені П.І. Чайковського,
доктор філософії, професор, заслужений
діяч мистецтв України,
Тимошенко Максим Олегович

(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Національної музичної академії
України імені П.І. Чайковського
28 листопада 2019 р.
Протокол № 4
(наказ № 279-А від 28.11.2019 р.)

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО
НЕФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТИ НМАУ ІМЕНІ П.І.ЧАЙКОВСЬКОГО**

КИЇВ – 2019

1.1. Положення про неформальну освіту в системі забезпечення якості освіти НМАУ імені П.І.Чайковського (далі - Положення) є документом, що формує модель розвитку освіти, в якій людина реалізує своє право на освіту шляхом неформального навчання.

1.2. Положення розроблене на підставі:

Законів України “Про освіту” та “Про вищу освіту”, «Положення про організацію освітнього процесу в НМАУ імені П.І.Чайковського», Статуту Академії.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. Відповідно статті 1 Закону України «Про професійний розвиток працівників», статті 8 Закону України «Про освіту», неформальна освіта – освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням та/ або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

2.2. Неформальна освіта – це освіта, яка є інституціоналізована, цілеспрямована, спланована особою або організацією, яка забезпечує надання освітніх послуг. Визначальною характеристикою неформальної освіти є те, що вона є доповненням та / або альтернативою формальної освіти в навчанні протягом усього життя індивідуума. Навчання в рамках таких програм часто ведеться для забезпечення загального права доступу до освіти.

2.3. Неформальна освіта доступна людині будь-якого віку, але вона не обов'язково має спрямовану структуру; вона може бути короткою за тривалістю та / або низькою за інтенсивністю; й вона, як правило, організується у вигляді короткострокових курсів, майстер-класів або семінарів.

2.4. Неформальна освіта найчастіше веде до отримання кваліфікацій, які не визнаються кваліфікаціями формальної освіти або еквівалентами формальної освіти відповідними національними або субнаціональними органами освіти, або кваліфікації зовсім не присвоюються. Неформальна освіта може охоплювати програми по ліквідації неписьменності дорослих і молоді та програми для дітей, які не відвідують школу, а також програми з розвитку життєвих і трудових навичок, програми, що спрямовані на соціальний і культурний розвиток.

2.5. Неформальна освіта – освіта, що необов'язково має організований та систематичний характер, може здійснюватися поза межами організованих освітніх закладів. До сфери неформальної освіти належать індивідуальні заняття під керівництвом лекторів чи репетиторів, тренінги та короткотермінові курси, що переслідують практичні короткострокові цілі.

2.6. Неформальна освіта не має вікових, професійних чи інтелектуальних обмежень щодо учасників, нерідко не обмежується часовими рамками. Заклади чи організації, які практикують неформальну освіту, зазвичай, не присуджують кваліфікацій і не провадять формального оцінювання навчальних досягнень учасників. У цьому секторі найчастіше застосовують інноваційні підходи, апробують новаторські методики та технології навчання.

3. ЗАСАДИ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

3.1. Неформальна освіта у НМАУ ґрунтується на трьох важливих засадах:

- **Принцип дієвості здобувача освіти** – отримання різних вмінь під час практичної діяльності. Цей принцип реалізується на практиці в першу чергу, через велику кількість практичних вправ та обов'язкове опрацювання теоретичного матеріалу на практичному ґрунті (наприклад, через роботу в малих групах чи в рольових іграх).

- **Принцип взаємодії здобувачів освіти** – цей принцип передбачає навчання роботі в команді та спонукання до співпраці з оточенням. Мультиплікаторам у сфері неформальної освіти важливо пам'ятати, що люди найбільш ефективно навчаються у групах та один від одного. Використання роботи в малих групах на будь-якому тренінгу, що дає великий простір для горизонтального навчання всередині групи.

- **Принцип безперервного навчання** – отримання навичок пошуку та обробки інформації, а також вмінь аналізувати власний досвід та отримувати з нього нові знання.

3.2. В Академії неформальна освіта представлена у сфері: післядипломної освіти (різнопланова діяльність громадських організацій); студентського самоврядування (через можливість набуття управлінських, організаторських, комунікативних та ін. умінь); освітньої ініціативи, яка спрямована на здобуття додаткових умінь та навичок (участь у семінарах, засіданнях науково-методичних рад тощо).

3.3. Розширення застосування неформальної освіти може бути корисним:

а) для соціальної ідентифікації здобувачів освіти (посилення громадської активності та напрацювання лідерських якостей);

б) для формальної освіти (можливість гнучко та швидко реагувати на потреби ринку праці та послуг, зростання мотивації учасників навчально-виховного процесу, їх особистісної зацікавленості);

в) для особистісної ідентифікації (можливість самовдосконалення та виховання самооцінки; виховання почуття причетності, солідарності; оптимальне поєднання свободи і відповідальності; можливість самостійного вибору часу, місця, тривалості навчання).

3.4. Неформальна освіта дає можливість для випробування методик та інструментів, котрі згодом може взяти на озброєння формальна освіта.

3.5. Результати навчання, отримані у неформальній освіті можуть бути визнані відповідними кафедрами та враховані при поточному оцінюванні рівня знань та атестації здобувачів вищої освіти.

3.6. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті можливе за наявності підтверджуючих документів.

3.7. Результати навчання, отриманих у неформальній освіті у вигляді освітніх курсів можуть бути внесені до додатку документа про освіту у вигляді поза кредитних дисциплін.

ПРОРЕКТОР

З НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

ВІКТОР БОНДАРЧУК